A°. 1849. No. 289.

Opregte Donderdagsche
HAARLEMSCHE COURANT
van 6 December.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 3 November.

[*Uit bijzondere berigten.*] Het nieuws van den dag is de vrijspraak van den heer *Waldeck*, een der hoofden van de democratische partij, beschuldigd van hoog verraad, door de regtbank der gezworenen, en wel overeenkomstig de conclusie van het openbaar ministerie. Zijn medeaangeklaagde *Ohm* is mede vrijgesproken, maar deze is niet in vrijheid gesteld, en zal denkelijk in eene nieuwe regtsvordering worden gewikkeld, wegens eene valsche aanklagt. Zoo gemeld wordt, zal het daarbij blijken, dat er valsche brieven zijn in het spel gebragt, ten einde *Waldeck* te doen veroordeelen, en moeten lieden, die in naauwe betrekking staan tot de dusgenaamde behoudende partij, zeer verdacht voorkomen, van daarin de hand te hebben gehad.

Deze regtsvordering heeft de algemeene aandacht in de laatste dagen schier uitsluitend bezig gehouden, en schijnt de voordeelen van eene openbare behandeling van lijfstraffelijke zaken zeer te hebben doen uitkomen.

Na zijne vrijspraak werd *Waldeck* door duizenden zijner aanhangers met een luid vreugdejuich begroet en begeleid. De paarden werden van zijn rijtuig afgespannen, en het was niet zonder moeite, dat hij zich aan deze eerbewijzingen kon onttrekken. Lang daarna heerschte op de straten een onafgebroken gewoel, 't welk echter geenszins aanleiding heeft gegeven tot het verstoren der goede orde.

VAN DEN RIJN, 3 December.

Dezer dagen is te Darmstadt het vonnis uitgesproken in het belangrijke regtsgeding tegen 67 personen, beschuldigd van het moedwillig vernielen van eenige staven van de ijzerbaan. De openbare teregtzittingen over deze zaak hebben zes weken geduurd, en ten slotte zijn 19 der beschuldigden vrijgesproken, en de overige 48 tot min of meer zware en langdurige kerker-straffen veroordeeld.

— De heer *v. Savigny*, welke tot buitengewonen commissaris van Pruissen voor het groothertogdom Baden benoemd is, is den 1sten dezer, op zijne reis derwaarts, te Frankfort aangekomen. — Hieruit blijkt alzoo, dat hetgeen vroeger gemeld is, omtrent de aanwezigheid van dezen persoon te Karlsruhe en de daar door hem verordende maatregelen, geheel en al onjuist is geweest.

— De heer *Heinrich v. Gagern* heeft dezer dagen eene bijeenkomst gehad met de heeren *Gervinus* en *Häusser*, ten einde hen te bewegen, om zich wederom aantesluiten aan de zoogenaamde Gotha-partij, tot welke zij vroeger behoorden, doch van welke zij zich hebben afgescheiden. De uitslag van deze bijeenkomst is nog niet bekend: doch men vleide zich, dat de heer *v. Gagern* in zijne pogingen zoude slagen, vermits de invloed van deze beide heeren zeer belangrijk is, en alzoo hunne terugkomst tot deze partij haar gezag zeer zou vermeerderen.

— Men verzekert, dat tusschen de fransche Regering en het bestuur van den Vrijstaat Frankfort eene overeenkomst is gesloten, betreffende het vervoer der brieven, welke ten gevolge zal hebben, dat de parijssche brieven, gedurende den winter, tien uren vroeger zullen aankomen, dan anders het geval zou geweest zijn.

— Uit Leipzig schrijft men, dat daar van goeder hand wordt verhaald, dat de saksische Regering een legercorps van 6000 man aan de grenzen van Boheme zal bijeentrekken, en dat reeds aan het in de stad in bezetting liggende battaillon jagers bevel was gegeven, om derwaarts opterukken.

— In de zitting van de Tweede-Kamer in Hanover van den 30sten November hebben hoogst belangrijke beraadslagingen plaats gehad over een voorstel van den heer *Ellissen*, waarbij werd verlangd, dat de Lands-domeinen voortaan *in het openbaar* zouden worden verpacht, en wel in zoodanige kavelingen, als met den aard dier goederen het best zoude overeenkomen, en met het doel, om daardoor de bewoners van het platteland in de gelegenheid te stellen om dezelve te pachten. De spreker heeft zijn voorstel in eene zeer uitgewerkte redevoering toegelicht, en beweerd, dat, zoo als de zaken thans staan, slechts enkele bevoorregte familien de door de bebouwing dier gronden te verkrijgen voordeelen genieten, terwijl de landbouwende stand door de bestaande maatregelen grootelijks wordt benadeeld. Verscheidene andere sprekers hebben zich in denzelfden geest uitgelaten en bepaaldelijk op vele handelingen der Regering in deze aangelegenheid gewezen, welke door hen in zeer heftige bewoordingen werden gegispt. Zij hebben onder anderen verklaard, dat verpachtingen van uitgestrekte goederen voor den tijd van 25 jaren en langer in het nadeel des Lands moesten worden geacht, en dienvolgens is door hen eene bijvoeging voorgedragen op het voorstel van den heer *Ellissen*, hiertoe strekkende, dat geene der bestaande overeenkomsten zou worden verlengd, zonder een voorafgaand bepaald onderzoek naar de mogelijkheid om zoodanig landgoed in kleinere gedeelten te verpachten en daaraan gevolg te geven. De heer *Stuve*, de voorzittende minister, heeft zich ten sterkste tegen deze laatste bijvoeging verklaard; doch dezelve is niettemin, behalve de stemmen van drie ministers, met algemeene stemmen, op ééne na, *aangenomen*.

VAN DEN RIJN, 4 December.

Den 1sten dezer zijn de Wetgevende Kamers in Wurtemberg, in naam van Z. M. den Koning, door den minister *v. Schlayer* met eene aanspraak geopend. In dit stuk wordt onder anderen verklaard, dat evenzeer als de staatkundige toestand van Duitschland nog niet overeenkomstig de wenschen der natie is geregeld, ook de toestand van Wurtemberg in geenen deele bevredigend kan worden genoemd; — dat, wel is waar, de geest van openlijken opstand is onderdrukt, doch dat de zedeloosheid en ongodsdienstigheid in den verloopen tijdkring zeer zijn toegenomen, — dat het algemeene krediet veel is verminderd, en handel en nijverheid verre gezonken zijn beneden het standpunt, waarop deze zich vroeger bevonden. Ten opzigte der openbare geldmiddelen wordt bepaaldelijk te kennen gegeven, dat deze zich in een zeer ongunstigen staat bevinden, vermits de uitgaven de inkomsten met eenige millioenen te boven gaan. Zoodra de daarop betrekking hebbende wets-ontwerpen in gereedheid gebragt zullen zijn, zullen zij aan de wetgevende vergadering aangeboden worden. Voorts zullen eenige door de tijdsomstandigheden noodig gewordene wijzigingen in de Constitutie aan de goedkeuring der wetgeving worden onderworpen. Z. M. zal zich echter bepalen tot zoodanige veranderingen, als met de zeden en gewoonten van zijn volk overeenkomen, en zich onthouden van zoodanige nieuwigheden, als daarmede in strijd moeten geacht worden, en de rust des lands in de waagschaal stellen zouden. Z. M. zal zich steeds voor oogen stellen, om het wezenlijk heil des lands te bevorderen en daarvoor geene opofferingen schroomen. Indien de wetgevende vergadering daartoe de behulpzame hand biedt, zal (volgens het slot dezer rede) de thans geopende zitting veel nuts stichten en eene waardige plaats innemen in de geschiedenis van Duitschland.

— De Groothertog van Baden heeft een besluit uitgevaardigd, waarbij de zitting der Stenden in het groothertogdom voor 1848 op 1849 wordt gesloten, op grond, zoo als in hetzelve wordt gezegd, dat weldra de nieuwe zitting zal moeten worden geopend. — Bij een ander besluit wordt bepaald, dat voorloopig op den bestaanden voet zal worden voortgegaan met het innen der belastingen.

— Naar luid van alhier aangekomen berigten van den 1sten dezer uit Hamburg, begint de hoop, dat de sleeswijk-holsteinsche verwikkelingen weldra zullen worden uit den weg geruimd, meer en meer veld te winnen. Men meent ook vooral in de omstandigheid, dat de Koning van Denemarken, als Hertog van Holstein en Lauenburg, tot het Centraal Bewind is toegetreden, een bewijs te vinden van zijne goede gezindheid, om, zoo mogelijk, een spoedige vrede tot stand te brengen. — De heer *v. Bulow* wordt gedoodverwd als de toekomstige deensche gezant bij het Centraal Bewind van Duitschland. [In berigten uit Haderslében van den 2den dezer wordt niettemin gemeld, dat de krijgstoerustingen, zoo aan de zijde van Denemarken als van de hertogdommen, met den meesten ijver voortgezet worden.]

PARIJS, 2 December.

Men meldt van de italiaansche grenzen, dat met de meeste belangstelling de uitslag wordt tegemoet gezien van de verkiezingen in Piemont, omdat daarvan de beslissing der vraag zal afhangen, of de Koning zich genoodzaakt zal zien, om vooreerst zonder wetgevende Kamers te regeren.

De zegepraal der democratische partij in Genève heeft de zich nog in Zwitserland bevindende uitgewekenen weder nieuwen moed ingeboezemd. *Mazzini* bevindt zich nog altijd, in weerwil van de herhaalde bevelen van het bondgenootschappelijk bewind om hem te verdrijven, in de nabijheid van Genève, en houdt zich steeds bezig met de uitgave van zijn dagblad, 't welk de strekking heeft, om de democratische beginselen meer en meer onder de italiaansche bevolkingen te verbreiden. — Van de fransche zijde worden de grenzen zeer naauwkeurig bewaakt.

Volgens de laatste in Marseille uit Rome aangebragte berigten, was het nog altijd zeer onzeker, of de Paus wel voor het einde van het loopende jaar derwaarts zoude terugkeeren.

PARIJS, 3 December.

Heden is in de Nationale Vergadering een ontwerp van wet ingebragt, waarbij de instelling wordt voorgeschreven en geregeld van eene regtbank, [welke ten aanzien van de conflicten, die zich, nopens de bevoegdheid van de regterlijke en de burgerlijke overheid, zouden mogen opdoen, te beslissen.

Een der leden, tot de partij der heftige liberalen behoorende, heeft verlangd, dat de bewindslieden zich zouden verklaren, ten aanzien van de toespraak, welke de Voorzitter laatstelijk tegen de nieuw benoemde prefecten heeft gehouden. Men bedoelde daarbij gewisselijk, om eenige opgave van de zijde van het ministerie uittelokken, waaruit men naderhand zoude kunnen opmaken, dat de Voorzitter der Republiek in de daad voornemens was, om zich op nieuw en in weerwil van het stellige voorschrift der Constitutie te doen verkiezen. De meerderheid heeft het echter niet geraden geoordeeld, om aan dit verlangen toetegeven, en heeft zich voor het oogenblik van die zaak afgemaakt, door het vorderen van de bedoelde verklaring uittestellen tot over drie maanden.

Het gerucht, dat de heer *Fould* zijn ontslag zoude nemen, omdat de Voorzitter volstrekt begeert, dat de belasting op de dranken zal worden afgeschaft, wordt tegengesproken, en is in elk geval niet bevestigd, even min als het gerucht, dat al de bewindslieden hun ontslag zouden hebben aangeboden, indien de Voorzitter bij zijn voornemen volhardde, om eene algemeene amnestie te verleenen; — ook voor de personen, welke laatstelijk door het hoog-geregtshof van Versailles zijn veroordeeld geworden.

— De benoeming van den generaal *de Castelbajac* tot ambassadeur te Petersburg is niet bevestigd. Thans wordt de generaal *Fabvier* voor die betrekking gedoodverwd, en men spreekt weder van de benoeming van den heer *de Persigny* tot gezant te Berlijn.

— De berigten uit Rome melden de aankomst van den generaal *Baraguay d'Hilliers*. Zoo gemeld wordt, verlangt deze steeds met aandrang, dat de Paus naar zijne hoofdstad zal terugkeeren, maar had men nog niet kunnen bespeuren, dat de kerkvoogd genoeg vertrouwen stelde in het bewind van Frankrijk en in den geest der fransche soldaten, om aan dat verlangen te voldoen. — Naar luid van een der florentijnsche bladen, zoude men bij sommige corpsen van het fransche leger kennelijke blijken hebben bespeurd van tegenzin tegen het clericaal bewind in burgerlijke zaken. — Men verzekerde, dat er eene poging was aangewend, om de kardinalen, met het hoog bewind belast, te vermoorden. Dit gerucht is niet waarschijnlijk. Hetgeen men deswegens verhaalt, komt daarop neder, dat een man, die dringend eene geldelijke ondersteuning verlangde, welke niet kon worden verleend, zich zelven, in tegenwoordigheid der kardinalen, eene wond heeft toegebragt, en deswegens in verzekerde bewaring is gesteld. — Zoo gemeld wordt, bevindt zich het pausselijk bewind bij voortduring in geene geringe geldelijke verlegenheid.

LONDEN, 3 December ('s avonds).

H. M. de Koningin-weduwe, de gemalin van wijlen Koning *Willem IV*, is gisteren nacht, na eene langdurige ongesteldheid, overleden. Zij was eene dochter van Hertog *George* van Saksen Meiningen, en geboren in 1792.

— Met de *Cambria* zijn heden ochtend te Liverpool tijdingen uit Nieuw-York van 20 November aangebragt, onder anderen inhoudende, dat het eiland Tigre, liggende in de baai van Fonseca, in de Stille-Zuid-zee, door het bewind van Honduras aan de Vereenigde-Staten is afgestaan. Dit berigt is belangrijk, omdat de genoemde baai de natuurlijke uitwatering is van het kanaal, 't welk men, in verband met de rivier St. Juan en de meeren, van Nicaragua en Leon, wenscht te maken tot verbinding van den Atlantischen-Oceaan met de Stille-zuidzee. Het bezit van het eiland Tigre verzekert de magt over die baai, en is derhalve, uit aanmerking van het bewuste kanaal, van groot gewigt.

— Hr. Ms. fregat *Eurydice* is te Plijmouth aangekomen met belangrijke depeches van den gouverneur der Kaap-kolonie. Tijdens het vertrek van het fregat, 12 October, was de stand van zaken, betreffende de gedeporteerden, nog geenszins verbeterd. De *Neptunus* lag nog altijd in de baai, en de kolonisten bleven alle levering van goederen en levensmiddelen aan het gouvernement en de gouvernements-instellingen weigeren. Ofschoon, naar men zeide, de gouvernements-magazijnen goed voorzien waren, had de gouverneur zich reeds genoopt gevonden, om tot een maa-regel van geweld, namelijk tot het in beslag nemen van trek-ossen, overtegaan. Voor deze ossen werd aan de eigenaars een bepaalde prijs betaald, en dat vee werd op de landsgronden geweid, tot dat het noodig zou worden, het te slagten.

— Heden namiddag is hier op nieuw een ministerraad gehouden, de oproeping daartoe is, naar het schijnt, onverwachts geschied.

BRUSSEL, 3 December.

In de Kamer der Gedeputeerden is dezer dagen geraadpleegd over het invoeren van wijzigingen in de bestaande wettelijke verordeningen, betreffende de bankbreuken. Men denkt echter, dat de thans op dat stuk bestaande wetgeving geene belangrijke wijzigingen zal kunnen ondergaan, zonder dat ook andere bepalingen van het Wetboek van Koophandel worden omgewerkt, waartoe tijd wordt gevorderd. Bij de steeds verminderende dusgenaamde gallomanie, is men intusschen minder afkeerig van eene geheele herziening der wetboeken, dan te voren.

Men heeft den ministers afgevraagd, hoe ver het bewind was gevorderd met de aanstaande regeling van het Rijkskassiersschap; ten aanzien van 't welk de bestaande overeenkomst met de Brusselsche-Maatschappij op den eersten Januarij aanstaande vervalt. De heer *Rogier* heeft geantwoord, dat bij het departement van financien wordt gearbeid aan eene reorganisatie van die dienst; doch het is te vermoeden, dat 'er tijd zal ontbreken, om deze zaak vóór nieuwjaar wettelijk geregeld te zien.

De begrooting voor het belgische leger vindt steeds veel tegenstand in de Kamer, en het blijkt, dat men in de afdeelingen in 't minst niet voldaan is met de voorgestelde bezuinigingen; — dat vele leden beweren, dat de inkrimpingen meer schijn dan wezenlijkheid opleveren, en dat, met het behoud der tegenwoordige hoofd-inrigtingen, de weinige besparingen alleen op het hoofd van eenige ondergeschikte ambtenaren zullen nederkomen.

Van regeringswege stelt men zich ernstig te weer tegen eene nog meer afdoende vermindering van de strijdkrachten, dan waartoe het bewind meent te mogen besluiten. Men beweert, dat een volk, 't welk onafhankelijk wil zijn, gewapend moet blijven, om die onafhankelijkheid des noods te kunnen doen gelden, en dat 'er nog weinig staat kan worden gemaakt op het behoud van eene duurzamen, algemeenen vrede, bij welken de volkeren, of hunne aanvoerders, van alle denkbeelden om zich ten koste van naburen uittebreiden, zullen afzien. Van die zijde wordt erkend, dat de onafhankelijkheid en onzijdigheid van Belgie bij plegtige tractaten is gewaarborgd, en dat men er op mag staat maken, dat, indien op deze overeenkomsten inbreuk mogt worden gemaakt, dit land op ondersteuning van elders zou kunnen rekenen; maar wordt tevens opgemerkt, dat men er in

Engeland voor uitkomt, dat door dit magtige Rijk geene ondersteuning zoude kunnen worden verleend, dan ten ware Belgie daadwerkelijk toonde zijn volksbestaan te willen handhaven, en zich in staat stelde, om eenen eersten aanval afteweren. Men komt daarmede tot het besluit, dat het belgische leger niet mag worden verzwakt.

Ook de begrooting voor de openbare werken schijnt bezwaren opteleveren, en men is niet vreemd van het denkbeeld, dat een en ander welligt zal leiden tot eene ministeriële crisis.

GRONINGEN, 3 December.

Naar wij vernemen, is door Z. M. den Koning, bij besluit van den 11den Sept. j. l., voldaan aan het verlangen van de Staten van dit gewest, en eene commissie benoemd om, ook na de sluiting der laatste gewone vergadering van dit jaar, te onderzoeken de zoo hoogst belangrijke zaak betreffende de aangevraagde concessie voor de indijking en droogmaking der Lauwerzee, bestaande uit de heeren jonkheer mr. *O. J. Quintus*, jhr. *W. Hora Siccama van Slochteren*, *W. J. Meurs Wichers*, *J. Homan*, *W. L. Dijkhuis* en mr. *A. J. van Roijen* (alle welke heeren behoorden tot de vroeger door de vergadering te dien einde benoemde commissie), ten einde haar verslag later in eene vergadering der Staten uittebrengen, en nopens dit onderwerp door dezelven eene finale beschikking zal kunnen worden genomen. — Nadat de overgroote massa schriftuuren van verschillenden aard bij de leden dier commissie waren rondgezonden ten fine van kennisneming en onderzoek, heeft de eerste bijeenkomst derzelve plaats gehad op vrijdag den 30sten November jl.

— Naar men verneemt, zal door heeren studenten onzer hoogeschool, bij de plegtige inwijding van het nieuwe academie-gebouw, eene maskerade worden gehouden, voorstellende den *intogt van Prins Maurits en Willem Lodewijk van Nassau, op den 24sten Julij 1594, binnen Groningen.* (*Gr. Cour.*)

— De Gedep. Staten der provincie Groningen hebben, bij besluit van 22 Nov. jl., de besturen van alle gemeenten, grenzende aan de provincien Vriesland en Drenthe, uitgenoodigd en gemagtigd, om, ter vermeerdering van het toezigt op den invoer van rundvee uit voormelde provincien, waarin de longziekte heerscht, ter kennis van de ingezetenen te brengen, dat van wege de provincie eene premie van drie guldens zal worden toegelegd aan ieder, die eenigen onwettigen invoer aanwijst, met het bepaald gevolg, dat de overtreder of overtreders deswege worden bekeurd en beboet.

ASSEN, 4 December.

Omtrent de Drentsche Kanalisatie meldt het hier uitkomende dagblad het volgende:

„Van de bijzonderheid, dat voor de *tweede* maal aan de heeren *van Holthe tot Echten c. s.* aanbod der gevraagde concessie is gedaan, kunnen wij de navolgende opheldering geven. Door adressanten was gevraagd verlof tot verbetering der Hoogeveensche-vaart en verlenging derzelve tot in de Emmer veenen met een zijtak naar Coevorden, onder aanbod van een kanaal *van waterleiding* van de Hoogeveensche-vaart naar de Beilervaart, ten einde de beoogde waterverbinding tusschen het bovenpand der Drentsche-Hoofdvaart en de Hoogeveensche-vaart daartestellen.

„Het eerste ministeriële aanbod bevatte bereidverklaring, om de uitvoering van dat werk onder middel van concessie voor te staan, „onder verpligting, om langs de Beilervaart „*hetzij door een scheepvaartskanaal, hetzij door eene water-„leiding*, met de Drentsche-Hoofdvaart in verbinding te komen."

„Uit deze bewoordingen leidden de adressanten af, dat het aan de maatschappij zoude staan, eene dezer beide verbindingen te kiezen. Bij het vaststellen echter der nadere bepalingen van concessie scheen dit alternatief te zullen worden weggelaten, en het maken van een scheepvaartskanaal te worden opgelegd.

„Op eene waterverbinding was echter slechts gerekend, en adressanten verwachtten niet *voor alsnog* genoegzame voordeelen uit een scheepvaartskanaal, om die meerdere kosten goed te maken, zoolang de Drentsche Hoofdvaart bij Assen bleef eindigen, en niet met de Groninger en Vriessche wateren was verbonden. Zoodra echter deze laatste zoo wenschelijke kanaalverbindingen zullen zijn daargesteld, heeft niemand meer belang dan de maatschappij zelve, om de kosten aan te wenden tot verandering der waterleiding in een scheepvaartskanaal. Immers de Smildervaart laat slechts in den regel een diepgang toe van 1.12 el of vier voeten; daarentegen worden de drempels der nieuw-geprojecteerde sluizen der Hoogeveensche-vaart gelegd op eene diepte van 1,60 el beneden het waterpeil, bij gevolg zullen alle zwaar geladene schepen van meerderen diepgang dan 4 voet het bovenpand der Drentsche Hoofdvaart moeten verlaten, om langs het aan te leggen scheepvaartskanaal naar Hoogeveen hunne afsluiping naar Meppel te nemen door de Hoogeveensche-vaart.

„Het is uit dezen hoofde, dat er wel bezwaar bestond tegen de verpligting, om dadelijk een scheepvaartskanaal te maken tusschen Beilen en Hoogeveen, doch dat dit bezwaar in geenen deele bestaat, wanneer daartoe slechts wordt overgegaan, zoodra aan de uitvoering van een kanaal tusschen Assen en Groningen de hand zal kunnen worden gelegd.

„De minister van binnenlandsche zaken heeft gemeend een tweede aanbod te moeten doen, waarin het door den vorigen minister gestelde alternatief wordt opgeheven, en de voorwaarde zoodanig is gesteld, dat daarin geen bezwaar meer gelegen is."

'S GRAVENHAGE, 4 December.

Gisteren heeft H. K. H. de Erfgroothertogin van Saksen-Weimar-Eisenach de stad Delft bezocht en zich aldaar eenigen tijd in de Groote-Kerk opgehouden.

Heden hebben H. K. H. en Z. K. H. Prins *Hendrik* zich naar Biljoen begeven, alwaar in den loop der volgende week ook Z. K. H. de Groothertog van Saksen-Weimar-Eisenach verwacht wordt.

— Bij de voordragt der wet voor de begrooting van het pensioen-fonds van 1850 worden de uitgaven geraamd op *f* 86,500; — waarvan *f* 8200 aan tractementen; *f* 1000 aan pensioenen en *f* 76,700 tot aankoop van rentegevende nationale schuld.

Onder de middelen, tot dekking dezer uitgaven, komen voor: *f* 70,000 van afloopende kortingen, *f* 5000 van doorloopende kortingen, *f* 6500 van reeds verkregen renten, en *f* 5000 van subsidie uit de schatkist, tot tegemoetkoming in de kosten van beheer.

De afloopende kortingen, voor 1848 op *f* 28,000 geraamd, hebben slechts *f* 23,000 bedragen; — die voor 1849, op *f* 20,000 begroot, kunnen niet hooger dan *f* 10,000 worden geschat, en dit levert reeds een maatstaf ter beoordeeling van de aanzienlijke besparingen, welke door het niet vervullen of opheffen van opengevallen posten is verkregen. — Dit bedrag wordt voor 1850 op niet hooger dan *f* 5000 geraamd.

In het vorig jaar is [illegible] aangedrongen op een meer eenvoudig beheer van dit fonds. De Regering heeft destijds eene herziening der wet op dit stuk toegezegd. Deze toezegging is geenszins uit het oog verloren. Daar is een ontwerp tot wijziging van de wet van 1846 in gereedheid gebragt, 't welk echter om verschillende redenen nog niet als voorstel van wet heeft kunnen worden voorgedragen, doch thans bij de Regering in overweging is genomen. Mogten de aanhangige beraadslagingen tot eene andere rigting van het beheer van dit fonds leiden, dan behoeft het, naar het oordeel van Z. E. den minister van financien, welke de memorie van toelichting heeft ingediend, geen betoog, dat de op de begrooting uitgetrokken sommen niet verder zullen worden uitgegeven, dan de dienst zal vorderen.

'S GRAVENHAGE, 5 December.

Z. M. heeft den heer *de Nerée tot Babberich*, griffier bij het kanton-geregt te Terborg, benoemd tot griffier van het kanton-geregt te Doesburg.

LEIJDEN, 4 December.

Op de begrooting van de stad Leijden voor het jaar 1850, zoo als die door het plaatselijk bestuur is voorgedragen, zijn de ontvangsten geraamd op *f* 336,223.17; de uitgaven op *f* 335,854.19½. De bevolking bestaat uit 38,763 hoofden.

In de maand November zijn over den Hollandschen IJzeren-Spoorweg vervoerd 60,874 reizigers, als: van Amsterdam 11400, Halfweg 203, Haarlem 7237, de Vogelenzang 360, Hillegommerbeek 38, Veenenburg 447, Pietgijzenbrug 420, Warmond 232, Leijden 6467, Voorschoten 337, N.-Oosteinde 115, 's Gravenhage 12124, Rijswijk 196, Delft 5879, Schiedam 3715, Rotterdam 11704. De opbrengst van de reizigers is geweest *f* 55,054.75; van goederen *f* 11,136.91½; te zamen *f* 66,191.66½. In 't geheel gedurende de elf eerste maanden van dit jaar *f* 879,290.67.

— Den 3den dezer heeft de heer *L. C. van Goudoever* het buitengewoon hoogleeraarsambt in de geneeskundige faculteit aan de hoogeschool te Utrecht aanvaard, met het houden eener plegtige redevoering in de groote gehoorzaal der Academie: *de chirurgicae et obstetriciae disciplinae in Academia Rhenotrajectina adminiculis eorumque amplificatione optabili*, d. i., over de hulpmiddelen voor het heel- verloskundige onderwijs aan de Utrechtsche Hoogeschool, en over het wenschelijke van derzelver uitbreiding.

— Ook in de provincie Groningen, even als in Vriesland, is de koude in de verloopene week veel strenger geweest dan in onze streken. Woensdag 28 Nov. is de thermometer te Groningen gedaald tot 18° *Fahr.*, en in den ochtend van den 30sten tot 17°. Vrijdag en den daarop volgenden nacht en dag is ook in Groningen eene groote massa sneeuw gevallen, zoodat men dezelve overal moest wegscheppen, om de passage te openen.

— Het zangers-feest, door onderscheidene Liedertafels, woensdag ll. te 's Gravenhage in den schouwburg, ten behoeve der algemeene armen, gegeven, heeft, zoo men verneemt, de aanzienlijke som van *f* 1370 opgebragt, waarvan echter nog eenige onvermijdelijke kosten zullen dienen te worden afgetrokken.

— De heer *Arago* heeft in de Fransche Akademie van wetenschappen aangekondigd, dat de heer *Roche d'Héricourt* uit Abissinië eene plant heeft medegebragt, welker wortel het geneesmiddel tegen den dollenhonds-beet bevat. De geneeskracht bevindt zich onder de bast.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 5 December. Den 4den dezer zijn in Texel binnengekomen de schepen *Geertruida Maria*, kapt. C. Spiegelberg van Batavia, *Walga*, kapt. Göde van Newjork, Heres en de Vries, beide van Riga en Prins van Fredrikstad; niets uitgezeild; de wind z. z. w.

Te Helvoet zijn aangekomen de schepen *Marie*, kapt. Calander van Batavia, *Gouverneur van der Eb*, kapt. van der Hoeven van St. George d'Elmina, *Industrie*, kapt. Lange van Wilmington, de Mayo van Napels, Valkenier van St. Ubes, van der Gouw van Lisbon, Gourhant van Bordeaux, Henderson van Glasgow, Kuen van Leverpool, Smith en Hart, beide (st.) van Londen, Lodewijks van Petersburg, Schep van Riga, Saweijer (st.) van Hull, Duncanson (st.) van Leith, voor den wal het schip *Jacob Cats*, kapt. Keeman en Doekes van Bordeaux en uitgezeild Z. M. Transportschip MERWEDE, luit. Spanjaard naar Suriname. Te Brielle binnen Wood (st.) van Goole.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 5 *December.*

	pct.				gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	54	à	¼	54 1/16
„ „ „	3	63	„	½	63 5/16
„ „ „ resc.	3		„		
„ „ „	4	82½	„	83	82⅞
„ Oost. Ind. Leen.	4	81¾	„	82¼	82
„ Am. Synd.	3½		„		
„ Handelmaatsch. resc.	4½	165¼	„	¾	165½
„ Holl. Spoorw.			„		
„ Rijn „	4½	83¾	„	84¾	84¼
„ Aand. Haarl. Meer	5		„		
ENGELAND. Gecons.	3		„		
FRANKRIJK. Certific.	3	52½	„	53	52¾
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	104¾	„	105¼	105
„ „ „ 1828/29	5		„		
„ „ Amst. 1831	5		„		
„ leen. 1840	4	84¼	„	85	84¾
„ Inschr. *Stieglitz*	4	82½	„	83¼	83⅛
„ „ grootb.	6		„		
„ Certific.	6	63¾	„	64¼	64
„ Neg. Hamburg	5		„		
POLEN. Aand. 1829 *f* 300:—			„		
„ „ 1835 „ 500:—			„		
„ Oblig.	4		„		
PORTUGAL. Neg. Londen	5	36	„	½	36 5/16
„ „ „	4	37¼	„	38	37⅝
„ Binnenl.	5		„		
SPANJE. Neg. Londen 1834	5	13	„	½	13¼
„ „ onbep. St.	5	12½	„	13⅛	13 5/16
„ Coupons		8¾	„	9¾	
„ Neg. Londen 1842	3		„		
„ Binnenl. Schuld	3	28¼	„	29	28 11/16
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5		„		
„ „ „ „	4		„		
„ Metal.	5	80¾	„	81½	
„ „ Neg. Lond.	5		„		
„ „	2½	42	„	¾	42⅝
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1¼	17¼	„	18	17⅝
VENEZUELA. Neg. Londen	2½	29¾	„	30½	30
MEXICO. Neg. Londen	5	26¼	„	½	26 5/16
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5	91¾	„	92¼	92
Geld op Beleening		3	„		
dito op Prolongatie		3½	„		

Holland Holl. spoorw. 4½ pc. 94¾ à 95½. Belgie neg. 80 mill. 46 7/16; dito bij *Rothschild* 46½. Americ. Bank-actien bij *Hope* 3½. Spanje passive 4½; dito uitgest. schuld 3¾. Griekenland neg. Londen 3¼ à 4. Brazilie neg. 1824, 88¾ à 89¼. Peru 53¾. Ecuador 3½. Venezuela uitgest. 9¼ à 10.

De markt in binnenl. fondsen is heden prijshoudende gebleven. Van buitenl. fondsen waren Belgen gezocht. Spaansche 5 pc. en derzelver coupons iets flaauwer; 3 pc. binnenl. bij tamelijk levendigen handel, iets vaster. Portugezen prijshoudende; n. 3 pc. 32¾, 33¼, 33. De 5 pc. Russen gezocht; 4 pc. dito aangeboden. De 5 pc. metalliek iets flaauwer; 2½ pc. gezocht. Fransche fondsen hooger. Peruanen williy. Venezuela flaauw.

Prijzen van Coupons: Metalliek *f* 27; Napels. *f* 24,75; Div. in £ *f* 11,95; Eng. Russen *f* 11,95; Frans. *f* 56¼; Belg. *f* 56¼; Pruiss. st. 34⅜; Hamb. Russen st. 36⅝; Russen in Z. R. st. 36⅞; Pools. in fl. st. 27⅜.

WEENEN, 29 November. De 5 pc. Metall. 93⅞ à ¾; dito 2½ pc. 48½ à ¾. Bank-actien 1188 à 1185.

BERLIJN, 3 December. Polen 79⅞. De 3½ pc. Schuldbrieven 88¾.

LONDEN, 3 December. De 3 pc. gecons. resc. 95⅝ à ¾. Spanje 19¼ à ⅜, en 39 à ½. Mexico 28 à ¼. Nederl. 55 à 56.

PARIJS, 3 December. De 5 pc. cont. 90,20; ult. 90,60. De 3 pc. cont. 57,35; ult. 57,50. Bank-actien 2400. Napels 91. Rome 80. De 3 pc. Spaansche 39¼; dito binnenl. 29½.

ANTWERPEN, 4 December. De 5 pc. Spanje 13 1/16; 3 pc. binnenl. 28⅜ à ⅝; coupons *Ardoin* 9¼. De 5 pc. Belgie 95⅜ à ½; dito 2½ pc. 48½ à ⅝.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 5 December. *Tarwe* en *rogge* weinig in omgegaan tot vorige prijzen. Van *tarwe* verkocht: 129 ℔ Kubanca *f* 242. Van *rogge*: 125 ℔ n. Gelders. *f* 138; 122 ℔ Holsteins. *f* 116. *Garst* en *haver* zonder handel. *Koolzaad*, op 9 vat Sept. en Oct. *f* 381; Dec. *f* 414.

AMSTERDAM, 5 December. *Raapolie* wel zoo aangenaam, ord. cond. *f* 43½; vliegend *f* 42 à *f* 42½; p° Mei 1850 *f* 42; p° Sept. en Oct. *f* 38. *Lijnolie* ord. cond. *f* 31; vliegend *f* 30. *Hennepolie* ord. cond. *f* 39.

LONDEN, 3 December. *Tarwe* 1 à 2 sch. lager; zoo ook *gerst*. *Haver* 6 p. à 1 sch. lager. *Boonen* als voren. *Erwten* 1½ sch. lager.

*** Ondertrouwd:

A. VAN SUCHTELEN,
Weduwenaar van *P. H. E. Engelen*, met
M. E. WITTIGS.

WARNSVELD, den 1sten December 1849.

*** Getrouwd,

PALEMBANG, den 25sten Julij 1849:

J. A. VEENHUIJZEN,
Majoor en Militairen Kommandant, en
C. E. VON OCHSSEE.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

Mr. JOHANNES ENSCHEDÉ JR.
en
MATHILDA AMELIA LAMBERT.

PARIJS, 29 November 1849.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON *ADRIANA LEDEBOER*, geliefde Echtgenoot van

GARDEREN, G. H. FABIUS, Predikant.
29 November 1849. Eenige kennisgeving.

*** PIETERSBIERUM, 30 November 1849. Heden beviel zeer voorspoedig van eenen ZOON Vrouwe *ELISE CHRISTINE VAN DER HAER*, geboren *VAN BOELENS*.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *E. T. ROELOFS*, geliefde Echtgenoote van

LITH, W. H. A. VAN ROERMUND,
30 November 1849. Med. Doct.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *A. HAARSMA*, *GROENENBERG*.

LOCHEM, 30 November 1849.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *REINETTA RITSEMA*, geb. *VERMANDE*.

'sGRAVENHAGE, 30 November 1849.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *K. S. WINTGETTER*, geliefde Echtgenoote van J. H. A. EZERMAN.

ALKMAAR, 1 December 1849.

*** Mijne geliefde Echtgenoote, Vrouwe *L. A. DE JONGH*, beviel heden van eenen welgeschapen ZOON.

CULENBORG, A. J. VAN HOYTEMA.
den 3den December 1849.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *MARY ANN DE JONGH*, geliefde Echtgenoote van

UTRECHT, Mr. W. J. VAN HOYTEMA.
27 November 1849.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *ELISABETH JACOBA VAN DER KOOY*, geliefde Echtgenoot van

ROTTERDAM, J. J. VAN DER LEEUW.
3 December 1849.

*** Bevallen van eene DOCHTER *M. M. SCHULTZ VAN HAEGEN*, geliefde Echtgenoot van

DORDRECHT, J. O. W. F. RENS.
4 December 1849. Eenige kennisgeving.

*** Onze teedergeliefde en veel belovende Zoon, WILLEM GEORGE MARINUS, werd ons heden, in den ouderdom van 21 jaren, door den dood ontrukt.

Slechts korten tijd mogt hij zich verheugen als Theol. Student aan de L. Hoogeschool, in welken werkkring hij zich zoo gelukkig gevoelde en ons de beste verwachting deed koesteren.

W. G. M. VAN DER MEE.
SCHIEDAM, F. V. VAN DER MEE,
4 December 1849. VAN PRUYSSEN.

*** Onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, HENDRINA CHRISTINA SCHULTZ, Weduwe van *Casper Heinrich Jacobi*, is heden, in den onderdom van ruim 79 jaren, overleden.

J. F. JACOBI,
AMSTERDAM, *in aller naam.*
30 November 1849.

*** Tot onzer aller droefheid overleed heden, in den ouderdom van ruim 67 jaren, onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder, CATHARINA VAN HASSELT, Weduwe den Heere *I. J. A. Gogel*, voormalig Minister van Financiën.

I. M. GOGEL.
M. H. GOGEL,
geb. VAN DER BURCHT VAN LICHTENBERGH.
W. S. BURGER JUN.
W. C. BURGER,
geb. GOGEL.
E. A. GOGEL.

OVERVEEN, 30 November 1849.

*** Heden overleed, aan eene korte ongesteldheid, van vier dagen, onze geliefde oudste Zuster, ELISABETH GEERTRUIDA DUYFKENS, na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van ruim 65 jaren.
C. S. DUYFKENS.
HILVERSUM, G. C. DUYFKENS.
4 December 1849. Eenige kennisgeving.
Verzoeke van Brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

*** Na een lijden van slechts weinige dagen overleed, tot mijne diepe droefheid, mijne geliefde Echtgenoote, CAROLINA GEERTRUIDA THIEME, in den ouderdom van ruim 39 jaren. Zij laat mij, aan het einde eener gelukkige Echtverbindtenis van 12½ jaar, zeven Kinderen na, allen nog te jong om de grootheid te beseffen van het verlies eener Moeder, wier stille huisselijke deugden zoo hoog gewaardeerd werden door allen, die haar van nabij gekend hebben.
K. FUHRI.
'sGRAVENHAGE, 5 December 1849.

*** Voor de menigvuldige blijken van deelneming, bij het overlijden van mijnen hartelijk geliefden Echtgenoot, den Wel-Eerw. Heer *S. Muntendam*, betuig ik, nevens mijne Behuwd-Kinderen, zoo binnen als buiten deze Stad, mijnen opregten dank.
M. C. SLIJPER,
ENKHUIZEN, Wed. *S. Muntendam*.
den 3den December 1849.

*** Voor de menigvuldige bewijzen van belangstelling, bij het overlijden van ons Zoontje, *Isaac Riewart*, betuigen wij, ook uit naam van onze naaste Familie-Betrekkingen, onzen hartelijken dank.
ROTTERDAM, H. VAN RIJCKEVORSEL.
4 December 1849. E. S. M. VAN RIJCKEVORSEL, geb. SCHMIDT.

*** Voor de menigvuldig ontvangene blijken van deelneming, bij het overlijden van onzen waarden Vader en Behuwd-Vader, den Heer *F. L. A. Nieuwenhuys*, in leven Apotheker alhier, betuigen wij onzen hartelijken dank.
L. C. NIEUWENHUYS.
M. C. NIEUWENHUYS, geb. VAN BLARCUM.
AMSTERDAM, J. A. VAN BEMMEL.
6 December 1849. C. F. VAN BEMMEL, geb. NIEUWENHUYS.

*** **GELDLEENING** groot ***ƒ 50,000***, ten behoeve van het Ambacht der 4 *Noorder Coggen*, tot bestrating van Wegen.
Het Bestuur van evengenoemd Ambacht adverteerd door deze, dat de gelegenheid tot inschrijving in opgemelde Geldleening zal zijn opengesteld van den 17den tot den 24sten dezer maand December, bij den Heer Secretaris der 4 Noorder Coggen, te Benningbroek, en ten Kantore van de Heeren GEBROEDERS STIFFRY, op den Buitenkant te Amsterdam, alwaar de Berigten, op *franco* aanvrage, van heden af, *gratis* te bekomen zijn.
Medemblik, den 1sten December 1849.

*** Al diegenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan P. A. DE BRUIJN, woonachtig te Haarlem, overleden te Alphen, gelieven hiervan opgaaf of betaling te doen, vóór of uiterlijk primo Januarij 1850, bij den Wel-Eerw. Heer W. DE BRUIJN, Pastoor te Alphen, of bij P. A. DE BRUIJN, te Haarlem.

*** A. P. FORTENIER, te Zaandam, vraagt eenen SECONDANT, in staat om de Wiskunde, benevens de Fransche en Hoogduitsche Talen te onderwijzen en van goede getuigschriften voorzien. Brieven *franco*.

*** Tegen het einde van Januarij wordt verlangd, op een welgelegen Dorp, in Zuid-Holland: Een ongehuwd JONG MENSCH, niet beneden de 18 jaren oud, Protestant van belijdenis, in staat en genegen een *blind* Heer van middelbaren leeftijd tot Leidsman, Lees- en Schrijfbediende te zijn; in het laatste opzigt voornamelijk tot het verrigten van eenig Kantoorwerk. Behalve vrije Kost met de Dienstboden en Inwoning, wordt aan den zoodanigen een billijk Salaris toegezegd. Aan hem, die behalve goed met de Hollandsche, ook met andere, inzonderheid de Fransche en Hoogduitsche Talen, genoegzaam bekend is, om daarin verstaanbaar te kunnen voorlezen, en eenige bekendheid met de inrigting van Koopmansboeken heeft, zal de voorkeur worden gegeven.
Adres met eigenhandig geschrevene en *gefrankeerde* Brieven, onder Letters Q. R, bij den Boekhandelaar J. W. BROUWER, op den Nieuwen Rijn te Leyden.

*** Met primo Februarij 1850 wordt binnen Leyden gevraagd: Eene KEUKENMEID (of des noods eene NOODHULP, tot Mei e. k.), van middelbare jaren, voorzien van goede getuigschriften, in haar vak bekwaam, huiswerk doende, zindelijk en goed humeur, liefst van de Protestantsche Godsdienst. Adres, met *franco* Brieven, bij de Boekhandelaars J. J. THIJSSENS en ZOON, te Leyden.

*** In eene Provincie-Stad verlangt men tegen Februarij: Eene DERDE MEID, die vroeger als Tweede Meid heeft gewoond, om, ingeval zulks noodig is, ook te kunnen werken; verders goed met de Wasch te kunnen omgaan, fijn Stoppen en Mazen, alsmede Linnen- en Wollen-Naaijen, van de Protestantsche Godsdienst en niet beneden 30 jaren oud. Zij, die langer dan een jaar in eene dienst hebben gewoond en bewijzen van trouw, eerlijkheid en van een goed gedrag kunnen geven, komen alleen in aanmerking en worden verzocht, met de noodige opgave en *franco* Brieven, aan het adres Letter K, bij den Boekverkooper W. C. MELLINK, aan de Groenmarkt te Zutphen.

*** VERLOREN, op den Spoortrein die den 25sten November jl., des namiddags ten 4 ure en 30 min., van Amsterdam vertrokken is: EEN ROL PAPIEREN, voor den Vinder van geene waarde. Die dezelve gevonden mogt hebben wordt verzocht dezelve terug te bezorgen bij J. H. KNOOP, op het Donkere Sparen te Haarlem; zullende men, des verkiezende, beloond worden.

*** De VERPACHTING DER MEST van de Paarden der Escadrons van het 2de Regiment Dragonders, in Garnizoen te Haarlem, voor het jaar 1850, zal plaats hebben op Maandag den 17den December 1849, des middags ten 12 ure, ten Bureele van den Heer Kolonel-Kommandant van gemeld Korps, te Haarlem, alwaar de conditiën en voorwaarden, 8 dagen te voren, des voormiddags, ter lezing zullen liggen; terwijl aan den inhoud daarvan wordt verwezen, betreffende de vereischten der Inschrijvings-Biljetten en der Bewijzen van gegoedheid, die overgelegd moeten worden.

*** Bij fatsoenlijke Burger Menschen, op een stil, gezond Dorp in de Provincie Utrecht, waar eene goede School is, is gelegenheid om een KIND te besteden, hetzij tot Inwoning of herstel van de gezondheid. Adres met *franco* Brieven, onder Letter A, aan het Postkantoor te Hilversum.
[NB. In de vroegere geplaatste Advertentie stond verkeerdelijk *Heer*, in plaats van *Kind*.]

*** UIT DE HAND TE KOOP: De eenige te Hoorn bestaande SCHEEPS-TIMMERWERF, HUIZING en LOODSEN, met daartoe behoorende Gereedschappen, welke een goed bestaan oplevert.
De Kooper zal, des verkiezende, een gedeelte der Koopenningen op het Perceel kunnen gevestigd houden.
Nadere opgaven te bekomen bij den Heer F. M. J. VAN GRASSTEK Jz., te Hoorn. Brieven *franco*.

*** Door verandering van woonplaats wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden: Eene goed ter nering staande ROGGE- en WITTEBROOD-BAKKERIJ, binnen de Stad Edam, om met primo Januarij eerstkomende te aanvaarden. Te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner, R. GROOT, aldaar. Brieven *franco*.

*** In eene onzer voornaamste Steden wordt te KOOP aangeboden: Een BOEKHANDEL en *zeer uitgebreide* LEESBIBLIOTHEEK, welk een en ander een ruim bestaan oplevert en waar onderscheidene vaste Leverantiën aan verbonden zijn. Nadere informatiën met *franco* Brieven, onder Letters X. X., aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

*** TE KOOP: 146 stuks IEPEN BOOMEN, geschikt voor Werkhout, staande op de Hofstede *Duinvlied*, onder Overveen, welke zeer gemakkelijk te Water en te Land kunnen vervoerd worden en te bevragen zijn bij J. J. JANSSEN, Rentmeester te Overveen.

*** ENGESMET en SARLET zullen verkoopen, in *het Lokaal* te Haarlem, Dingsdag den 11den December 1849: HUISRAAD en INBOEDEL, O. I. Porcelein, Schilderijen, Goud en Zilver, een Tjalkscheepje, volgens Meetbrief 24 Lasten, met Zeilen en alle Toebehooren, hetwelk ten 12 ure aan het Sparen verkocht zal worden, een nieuwe Builkist, een groote Winkelkast, met Schuifdeuren, Kagchels, enz. Daags te voren te zien. Er worden nog Goederen aangenomen.

*** PUBLIEKE VERKOOPING van OUDE KLEEDINGSTUKKEN, WOLLEN DEKENS, LINNEN BEDDELAKENS, enz., op Maandag den 10den December 1849, voorm. ten 11 ure, bij de Kazerne van het 2de Regiment Dragonders, op den Koudenhoorn te Haarlem.

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Bronstee*, te *Heemstede*, *Dingsdag* 18 *December* 1849, van eene groote partij *extra zwaar* ESSCHEN-, ELZEN en WILLIGEN HAKHOUT. Na afloop: op de Hofstede *Bosch en Vaart*, onder *Heemstede*, *extra zwaar* ESSCHEN en ELZEN HAKHOUT.

*** HOUTVERKOOPING omtrent den Huize *Berg en Daal*, in de Gemeente Voorhout, op Dingsdag den 18den December 1849, des voormiddags ten 10 ure, van eene groote partij zwaar EIKEN- en ander HAKHOUT. (Te betalen op dag.)

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Groenendaal*, te *Heemstede*, *Woensdag* 19 *December* 1849, van eene groote partij *buitengewoon zwaar* EIKEN-, ESSCHEN- en ander HAKHOUT, en een Klamp *welgewonnen* HOOI.

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Ipenrode* en in *de Cronjer*, te Heemstede, *Vrijdag* 21 *December* 1849, van eene groote partij *extra zwaar* ESSCHEN-, ELZEN- en WILLIGEN HAKHOUT, en eenige IEPEN BOOMEN, *geschikt voor Werkhout*.

*** HOUTVERKOOPING op den Huize *Marquette*, te Heemskerk, op Vrijdag 28 December 1849, 's morgens 10 ure, van eene aanzienlijke partij zwaar HAKHOUT, bekwaam tot veel gebruiken. Breeder bij Biljetten.

*** **STRANDVONDERIJ.**
De Opperstrandvonder in het ressort van Texel, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, is voornemens op Dingsdag den 11den December e. k., 's morgens 11 ure, op de Westerstranden aldaar, *ad opus jus habentium*, publiek te verkoopen:
Het WRAK van het aldaar gestrande Noordsche BRIKSCHIP *ERICK BÖRRESEN*, benevens de daarvan geborgen TUIGAGIE, bestaande in 22 (deels nieuwe) Zeilen, 2 Kabelkettingen, 3 Ankers, Trossen, staand en loopend Touwwerk, Rondhouten, Scheeps-Booten en wat verder zal worden gepresenteerd.
NB. Ingeval van belette correspondentie met den vasten wal zal de verkoop **geen** voortgang hebben.

*** Het Perceel WEILAND, *DE HAMSCHE WAARD* genoemd, groot 8 Bunders, 6 Roeden, 10 Ellen, gelegen onder Zoelen, waarvan de finale verkoop, ten overstaan van den Notaris Mr. J. DE ROO, te Tiel (Gelderland), zal plaats hebben op Woensdag den 12den December 1849, des middags ten 12 ure, in *het Heeren-Logement* te Tiel, is ingezet en verhoogd tot *ƒ* 10,520.—.

*** Ten overstaan van den Notaris T. J. VAN BERGEN zullen, ten Huize van *J. M. van Bever*, Kastelein in het Dorp Wassenaar, op Dingsdag den 18den December 1849, des avonds ten 5 ure, in het openbaar worden geveild en verkocht: Twee aan elkander verheelde HUIZEN, ERVE en TUIN, het eene ingerigt tot *Smederij* en waarin de *Smids-Affaire* sedert vele jaren is gedreven en nog wordt voortgezet, staande en gelegen in het Dorp Wassenaar, in de Zuidstraat, Kadaster Sectie F, N°. 305 en 306; aangeslagen in de Grondlasten, over het loopend jaar, op *ƒ* 13,10; kunnende met 1°. Maart 1850 worden aanvaard. Nadere onderrigting ten Kantore van voorn. Notaris *van Bergen*, te Wassenaar.

*** N. J. VAN BEMMEL, J. H. BRINKMAN, J. DE SAUVAGE HAARTMAN en J. VAN DER VLUGT, Makelaars, presenteren (als lasthebbende van hunne Principalen) op Maandag den 24sten December 1849 (zijnde *Kers-avond*), in het Logement *de Gouden Leeuw*, te Haarlem, ten overstaan van den Notaris Æ. WALAARDT SACRE, in publieke veiling te verkoopen:
Diverse TUIN- en TEELGRONDEN, te zamen groot 68 Roeden, 29 Ellen, verdeeld in 20 Percelen, welke eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd zullen geveild en afgeslagen worden en waarna N°. 1 tot en met N°. 18 tot 22 Februarij 1850 verhuurd en N°. 19 en 20 onverhuurd zijn, gelegen buiten de Nieuwe of Kennemerpoort der Stad Haarlem, onder Zuid-Akendam, Gemeente Schooten c. a., tusschen het Exercitie-Veld, het Zieken en den Straatweg naar Alkmaar; in den perceelsgewijzen Kadastralen Legger der Gemeente Schooten bekend onder Sectie B, N°. 483, 484, 485, 459, 460, 461, 466, 467, 468, 469, 470, 476, 477, 478, 479, 480, 464, 437, 465 en 456.
Breeder bij Biljetten omschreven en nadere informatie bij bovengemelde Makelaars. De Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën zullen drie dagen vóór en op den verkoopdag te zien zijn, ten Kantore van den Notaris voornoemd.

ALGEMEENE
KONST- EN LETTERBODE.
Met p° Januarij 1850 zal dit, sedert het jaar 1788, onafgebroken voortdurend bestaande WEEKBLAD, worden uitgegeven bij *jaarlijksch* abonnement, voor den prijs van *ƒ* 10; *p. post* à *ƒ* 11,50. Aangaande de veranderde inrigting, waardoor dit Weekblad in eene dikwijls gevoelde behoefte zal voorzien, nemen de Uitgevers, DE ERVEN LOOSJES, te Haarlem, de vrijheid, te verwijzen naar het alom verspreide Prospectus.

*** De Boekhandelaar K. W. PICKHARDT, te 's Gravenhage, heeft uitgegeven:
I.
GRONDWET
VOOR HET
KONINGRIJK DER NEDERLANDEN,
VOLGENS DE
WIJZIGINGEN
van 1848, benevens de
GRONDWET VAN 1840,
met aanduiding der Artikelen van die van 1815 en het Ontwerp der STAATS-COMMISSIE,
in TWEE KOLOMMEN gedrukt.
Gr. 8°. Prijs *ƒ* –,75.
II.
DE STELLIGE WIJSBEGEERTE,
TEGENOVER
GELOOF EN BESPIEGELING.
(Eene wijsgeerige proeve.) Prijs *ƒ* –,75.
III.
VOOR LEESGEZELSCHAPPEN:
GOWRIE,
of het Verraad van Koning JACOBUS van Schotland. 1599 — 1600.
Door *G. P. R. JAMES*.
1 Deel, met keurig Vignet. Prijs *ƒ* 3,50.
IV.
P. A. DE BOER.
KRIJGS- EN GESCHIEDKUNDIG OVERZIGT
van de **Punjab**, de Natie der **Seiks** en het Rijk van **Lahore**. 1 Deel, met *Plaat*, groote *Kaart* en eenige *Plans*. Prijs *ƒ* 6. (*)
(*) Zie de gunstige beoordeeling van dit werk in de *Konst- en Letterbode*, N°. 37. Was geteekend **LAUTS**.
V.
OPENBAARMAKING
van de handelingen der
STATEN-GENERAAL,
door J. TIDEMAN, Adj. Redact. der *Nederl. Staats-Courant*. Prijs *ƒ* –,40.
(*) Van dit werkje zijn nog slechts weinige Ex. voorhanden.
VI.
PORTRET VAN Z. M. WILLEM III.
PORTRET VAN H. M. DE KONINGIN.
Op Chineesch Papier. Prijs ieder Portret *ƒ* 1,25.

*** P. H. NOORDENDORP, Boekverkooper te 's Gravenhage, heeft uitgegeven:
LETTERKUNDIGE BIJDRAGEN
TOT DE
GESCHIEDENIS
VAN
DEN TABAK, DE KOFFIJ EN DE THEE.
DOOR
Dr. *G. D. J. SCHOTEL*.
PRIJS *ƒ* 2,25.
Dit werk van den geleerden *Schotel* is zoowel belangrijk voor Handelaren, als voor Letter- en Geschiedkundigen. Men zie hierover de gunstige beoordeeling in het *Historisch Tijdschrift*, waarin men, onder meerder, leest: „ Het ligt buiten den kring dezer Kronijk een uitgebreid verslag zijner onderzoekingen over deze onderwerpen te geven. Ook zouden wij alsdan het geheele „ werkje wel kunnen uitschrijven, maar des te minder „ mogen wij deze gelegenheid laten voorbijgaan om in „ de eerste plaats alle beoefenaren der Historie, en ver-

„ der ieder dien het om grondige kennis en een aange-„ naam onderhoud te doen is, aan te sporen het werkje „ des Heeren *Schotel* te lezen."

Verder leze men de *Vaderl. Letteroefeningen*, N°. 12, waarin, aan het einde van het uitvoerige verslag over den *Tabak*, gezegd wordt:

„ Wij doen hulde aan de moeite en zorgen, door den „ geleerden Schrijver aan het werk besteed, en breken „ ons verslag af, om er later op terug te komen. Onze „ bedoeling is, dit doorwrocht en nuttig werk aan te „ prijzen."

⁂ A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, geeft uit:

AURORA.

JAARBOEKJE VOOR 1850.

Met bijdragen van de voornaamste Letterkundigen en met zes *keurige* Hollandsche Staalgravuren. In *wit linnen* Prachtband, met vergulde Stempels . . *f* 4,90.

Wie met St. Nicolaas een Cadeau te maken heeft, zal geen keuriger, reiner en eleganter Boekgeschenk vinden dan de

AURORA.

⁂ In de voornaamste Boekwinkels à **90** Cents voorhanden, als

hoogst nuttig en fraai St. Nicolaas-, Kers- en Nieuwejaars-Geschenk:

CHRISTUS, CHRISTEN - KERSTOONEN,

door L. VAN HOOGEVEEN STERK, *Lid der Maatsch. van Nederd. Letterk. te Leyden, van de Koninkl. Maatsch. van fraaije Kunsten en Letteren te Gent en van ondersch. geleerde Genootsch.*

Dit Bundeltje gewijde Poëzy, 's HEILANDS GEBOORTE-FEEST bevattende, is bijzonder geschikt voor Onderwijzers, om als Schoolprijs te dienen, en voor Ouders, om hunne Kinderen ten geschenke te geven.

De keurig nette uitvoering, zijnde het werkje op zwaar Velin Papier gedrukt, met gesatineerden Omslag en fraai bewerkten Titel en verguld op Snede, maakt het tot een élegant Pracht-Werkje, hoe goedkoop het ook, al beslaat het 52 Pagina's druks, door de vele bestellingen, gesteld is kunnen worden.

⁂ **PSALMBOEK** van al de **ZANGWIJZEN**, zoo der Evang. Gezangen als der Psalmen. Voor het ORGEL en PIANO-FORTE, in gemakkelijk becijferden Letterbas, en eenige Voorbeelden van VOORSPELEN. Door I. H. HULSKEN, rustend Predikant te Losser. Prijs *f* 2,50.

NAMEN van de DICHTERS der Evang. Gezangen en der COMPONISTEN van eenige, in de Nederl. Herv Kerk gebruikelijke, KORAALMELODIËN. Prijs 30 Cent. Amsterdam, bij *Borleffs*; Arnhem, *Nijhoff*, Almelo, *Sommer*; Deventer, *Sigtenhorst*; Groningen, *Smit*; 's Hage, *Dill*; Haarlem, Wed. *Loosjes*; Rotterdam, *van Baalen*; Utrecht, *Paddenburg*; Leyden, *Eekhoff*; Leeuwarden *Brouwer*; Zutphen, *Wansleven*.

⁂ Bij SURINGAR, te Leeuwarden, is verschenen:

C. M. MENSING,

HISTORISCHE ARABESKEN. Verhalen, naar WACHSMANN en DELANOUE. Twee Deelen, gr. 8°., met Vignetten, à *f* 5,60. INHOUDENDE:

I. Een Man uit het Volk.	IV. Een Rendez-vous.
II. De Sicilianen.	V. Jacques Coeur.
III. De Vallei in den Kaukasus.	VI. De Bruid van Douglas.

⁂ En vente chez l'Éditeur P. A. DE JONG, à Arnhem, et chez tous les Libraires du Royaume:

MONCLAR,

ANALYSE D'UN POËME EN PROSE, INTITULÉ: MÉMOIRE SUR LA SITUATION DES CATHOLIQUES DANS LES PAYS-BAS, ETC. Prix *f* 0.50.

⁂ Bij GEBROEDERS FELS is heden van de pers gekomen: Eene groote **WANDTABEL**, getiteld:

I. DE CHRISTELIJKE KERKGENOOTSCHAPPEN IN NEDERLAND.

Deze met *veel zorg* en *geheel onpartijdig* bewerkte Tabel levert, volgens het getuigenis van een daartoe bevoegd Godgeleerde, een' arbeid op, waarin *„ De Uebersichtlichkeit tot eenen waarlijk hoogen trap is gevoerd, en dat wel met eene degelijkheid, zoo als onze landaard die vordert; weshalve het door hem waardig wordt gekeurd, ieder* ***STUDEERVERTREK*** *van een'* ***GODGELEERDE*** *te versieren en de* ***WOONKAMER*** *des* ***GODSDIENSTIG GEZINDEN CHRISTENS*** *meer belangwekkend te maken."*

De prijs is *f* 0,80; op Linnen en met Rollen *f* 1,40.

Zij is verkrijgbaar bij alle soliede Boekhandelaren, als ook bij de H. H. *P. N. van Kampen*, Amst.; *Jacs. Hazenberg Czn.*, *P. H. v. d. Heuvell*, Leyden; *v. Heijningen* en *P. H. v. Terveen en Zn., J. G. Ruijsch* en *G. J. Broese*, Utrecht; *v. Gogh*, Rotterdam; *v. Bruten en Bleeker*, te Sneek, en *Campagne*, te Tiel.

II. FLORA CAMPENSIS, of Naamlijst der zigtbaar bloeijende en voor een gedeelte der bedekt bloeijende Planten, welke in de omstreken van Kampen gevonden worden. . . . . *f* 1,00.

III. Van het **NEDERLANDSCH ALBUM** de 3de *Aflevering*, bevattende Blad XIX: de **kerkelijke Geschiedenis** der ***Nederlanden***, en Blad XIII: **Het Nederlandsche Zeewezen.**

Bij alle Boekhandelaren staat de Inteekening op dit belangrijke werk open.

AANZIENLIJKE PRIJSVERMINDERING

VAN HET WETENSCHAPPELIJK WERK GETITELD:

GESCHIEDENIS

DER

ZEDELIJKE- EN GODSDIENSTIGE BESCHAVING

VAN HET

HEDENDAAGSCH EUROPA,

DOOR

W. A. VAN HENGEL,

Hoogleeraar te Leiden.

4 zware groot 8°. Boekdeelen, met Algemeen Register, waarvan de prijs bij Inteekening was ***f* 19,20**, thans voor ***f* 6,—.**

De Uitgever, P. A. DE JONG, te Arnhem, vermeent geene verdere aanbeveling te moeten geven, daar hetzelve door alle resencerende Tijdschriften gunstig is beöordeeld.

Afzonderlijke Deelen, ter completering, zijn mede verkrijgbaar à *f* 1,75, zoo lang de geringe voorraad strekt.

Alle Boekhandelaren in het Rijk nemen bestellingen op dit Werk aan.

⁂ **In den goedkoopen Boekhandel van J. H. VAN DER BEEK,** Achterburgwal, bij de Stilsteeg, N°. 70, te Amsterdam,

is te bekomen voor *f* 1.90, in plaats van *f* 4:

CHRISTELIJK KERS- EN NIEUWJAARS-GESCHENK.

Dit uitmuntend **BOEKJE** is nagenoeg **300** Bladzijden groot, met vier fraaije GRAVUREN van **J. P. LANGE** en **J. W. KAISER**, met Porcelein in Goud en Kleuren gedrukten Titel en op de Engelsche manier in geperst Linnen Gecartonneerd, Verguld op Sneê en met Vergulden Rugtitel.

Daar echter goedkoopheid en fraai uiterlijk nog geen bewijs voor de deugdelijkheid van het **Werk** zelven leveren zoo volgen hier de Namen van de geachte **Schrijvers:**

A. RADIJS, H. J. KOENEN, J. J. L. TEN KATE, C. H. CLEMENS, S. J. VAN DER BERGH, B. TER HAAR, W. H. WARNSINCK, VAN SCHAICK, WINKLER PRINS, LESTURGION, O. G. HELDRING, J. BIERMAN JR., A. VERWIJS, G. H. VAN SENDEN, M. ASZOON DOYER, Mejufvr. P. MOENS, enz.

Meer zal er tot aanbeveling wel niet noodig zijn, om dit **GESCHENK** bij het beschaafde Publiek eene goede ontvangst te verzekeren. Daar er echter maar 200 Exempl. voorhanden zijn zal (de geringe prijs in aanmerking genomen) de voorraad spoedig opgeruimd wezen; men wachte dus niet te lang. De Aflevering geschiedt à contant en op *franco* aanvraag.

In opgemelden Boekhandel zijn nog weinig Exemplaren te bekomen van: J. SCHARP, eene **KERSPREEK**, met volkomene uitlating der Letter R, voor *f* 0.30, in plaats van *f* 0.60; alsmede van het **LEVEN VAN JEZUS CHRISTUS**, bewerkt door J. B. ROLL, met 12 uitmuntende Platen. **Pracht-Uitgave**, voor *f* 5.50, in plaats van *f* 14.50, in Carton en *f* 6.75 in **Prachtband.**

⁂ Door **S. E. VAN NOOTEN**, te Schoonhoven, is op heden verzonden: Het 12de Nommer van

DE STADS- EN DORPSBIBLIOTHEEK.

MENGELINGEN UIT HET GEBIED DER

Godsdienst en Zedekunde, der Land- en Volkenkennis, der Romantiek en Poëzy.

Inhoud van dit Nommer: De ongelijke verdeeling der aardsche goederen, door Ds. ***U. J. W. R.*** — De goede conversatie, door Ds. ***E. M.*** — De Zoutmijnen van Nortwich. — De Weduwe, door ***C. S. ADAMA van SCHELTEMA.*** — Geen Nacht meer, door ***ELISE*** . . . . . . — Arme Moeder! door ***J. B. van LOGHEM Jr.***

De prijs van dit **DEGELIJK** en **GOEDKOOP** Maandwerk, waarbij 4 malen in het Jaar eene Plaat wordt geleverd, is slechts ***f* 3,90.**

⁂ Bij **D. J. HASPELS**, Boekhandelaar te Nijmegen, is van de pers gekomen:

HANDLEIDING OM OP AARDE GELUKKIG TE LEVEN.

DERDE DRUK, OP NIEUW HERZIEN EN VERBETERD,

DOOR L. S. P. MEYBOOM,

Th. Dr., V. D. M.

Groot 172 Bladz., gebonden in heel Engelsch Linnen, Verguld Etiquet en Gemarmerd op Snede, à *f* 1,50.

NB. Dit Werkje wordt ***niet*** in commissie verzonden, alleen op aanvrage voor rekening afgeleverd.

⁂ Op aanvraag alom verkrijgbaar:

HUISHOUDELIJKE ALMANAK, 1850.

Tweede Jaargang.

Als Mengelwerk is daaraan toegevoegd:

HUIS - APOTHEEK

voor allen die hunne gezondheid lief hebben, willen bevorderen of bewaren, door **eenen Geneesheer.**

Prijs ingenaaid 60 Cts.; gebonden 70 Cts, gebonden en verguld op snede 85 Cts.

A. M. BROEDELET.

⁂ C. VAN NEDERHASSELT JR., te Maarssen, heeft heden uitgegeven en bij alle solide Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

I. TH. CARLYLE, *de Fransche Omwenteling. Een geschiedkundig tafereel. Naar het Engelsch en Hoogduitsch, door* F. F. W. KOCH. *Met eene Voorrede van* O. G. HELDRING. *In groot* 8°., *Eerste Deel, met Prospectussen en Bestellinglijst*, ... à *f* 3.60.

Omtrent de voortreffelijkheid en hooge waarde van dit Werk verblijdt het den Uitgever te kunnen verwijzen naar de *hoogst* gunstige beoordeelingen in onze beste Tijdschriften. Men zie verschillende Nommers van *de Gids*, *de Tijdspiegel*, *de Letteroefeningen* en *de Boekzaal* van den loopenden Jaargang, waarin het om strijd aan ieder Leesgezelschap en Partikulier wordt aangeprezen.

II. A. DE GONDRECOURT, *de Kleine Zonden*, 2 *Deelen.* Met gelitographieerden Titel en Vignet, groot 8°. . . . . à *f* 7.20.

III. *Jonge Heeren. Typen uit het Leven van Ongetrouwde Heeren*, door den Schrijver van: *„Na het Studentenleven."* Eerste Deel, met gelitographieerden Titel en Vignet, . . *f* 3.00.

IV. A. DUMAS, *de twee Diana's. Historisch Romantisch Tafereel.* Eerste Deel, met gelitogr. Titel en Vignet, ... *f* 3.00.

Deze drie laatste Werken zijn voor Leesgezelschappen uitnemend geschikt.

⁂ Bij A. VAN DER MAST, te Gorinchem, is verkrijgbaar gesteld:

HET HUIS MET DRIE VERDIEPINGEN,

OP EEN VAST FONDAMENT.

De eerste Verdieping is een antwoord op den Brief van zeven Meesters uit Nijmegen, om den Bijbel in de Scholen in te voeren.

De tweede Verdieping is een Brief aan onzen geëerbiedigden Koning der Nederlanden, over de Hoogescholen.

De derde Verdieping is een kort verhaal van het springen der Stoomboot te 's Hertogenbosch, op Zondag den 28sten October 1849; eindigende met een' Treurzang. Alle geschreven door een' Ondermeester. Prijs 25 Cents.

Wordt niet in commissie gezonden, maar zijn ter verspreiding verkrijgbaar per 12 stuks à *f* 1,80.

⁂ Bij P. KRAAY, JUNIOR, (Water N°. 35) zijn verschenen:

I. HOLLAND. Almanak voor 1850, uitgegeven door Mr. J. VAN LENNEP. Gebonden in Prachtband, met Gravuren en Houtsneden. Prijs *f* 3.50.

II. HET HUIS HONSELAARSDIJK IN 1638, door Mej. A. L. G. TOUSSAINT. 2 Deelen, gr. 8°. Prijs *f* 4.80.

III. DE LEEUW VAN JUDA, door CHARLOTTE ELISABETH. Naar den vierden Druk uit het Engelsch vertaald, door de Schrijfster van *„te laat,"* met eene Voorrede van J. P. HASEBROEK, Predikant te Middelburg. 1e en 2e Stuk. Prijs *f* 1.95.

IV. DE STIEFZOON. Een Verhaal van FREDERIKA BREMER. Een Deel, gr. 8°., met Vignet. Prijs *f* 2.20.

V. EENE SCHETS NAAR HET LEVEN, door PAUL JONAS. Een Deel, gr. 8°., met Vignet. Prijs *f* 2.80.

VI. De Lotgevallen van MARGARETHA CATHPOLE. Naar het Engelsch van den Eerw. *Richard Cobbold*, door C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA, Predikant te Amsterdam. Een Deel, gr. 8°. Prijs *f* 3 :—.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.